

The Factors influencing Thai CFL Learners' Understanding of the Correct Selection of Chinese Confusing Words through Reading HSK 5 Passages

Nititaya Soontornthamni

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University Songkla 90110 Thailand

E-mail: nititaya.s@gmail.com

(received 30 October 2023) (revised 26 January 2024)

(accepted 1 February 2024)

Abstract

This research investigates the factors influencing Thai Chinese Foreign Language (CFL) Learners understanding the correct selection of Chinese confusing words through reading HSK 5 passages. The focus is on answering the research question: What factors contribute to the correct selection of Chinese confusing words? This research employs mixed method approach, collecting the data by asking the learners to complete reading exercises taken from HSK5 test. The researcher utilizes confusing words concept and cognitive semantics perspective as framework of data analysis.

From the result, four aspects associated with Thai CFL Learners' understanding of the correct selection of Chinese confusing words were revealed. These include understanding 1) the conceptual meaning (理性意义) and sense of meaning (义项), 2) the use of context-specific vocabulary, i.e., related words or synonym, corresponding pairs (词语搭配); the emotion of the words (感情色彩), 3) the use of words in relationship linkage structures, including cause and effect, as well as conflict, which is evident or appears with clear pronouns, and 4) the use of words through a consistent concept, involving thought, daily life situation, and seasons. In conclusion, Thai CFL Learners are able to identify and use Chinese confusing words correctly when the words appear in a clear context and align with compatible conceptual framework. The results further suggest that focusing on utilizing the concept of Chinese confusing words and conceptualization in teaching and learning will contribute to developing Thai CFL Learners' skills and abilities in using Chinese vocabulary.

Keywords: Chinese Confusing Words; HSK5; Thai CFL Learners

การศึกษาปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้อง ผ่านการอ่านบทความ HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทย

นิธิตยา สุนทรธรรมนิติ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา 90110 ประเทศไทย

อีเมล nititaya.s@gmail.com

วันรับบทความ 30 ตุลาคม 2566 วันแก้ไขบทความ 26 มกราคม 2567

วันตอบรับตีพิมพ์บทความ 1 กุมภาพันธ์ 2567

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้องผ่านการอ่านบทความ HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทย โดยมุ่งเน้นตอบคำถามวิจัยว่าการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้องของผู้เรียนประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่วิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนผ่านการอ่านบทความในข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทย ภายใต้แนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่าย (Confusing words) และมุมมองทางอรรถศาสตร์ปริชาน (Cognitive semantics)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้องผ่านการอ่านบทความของผู้เรียนชาวไทยสรุปเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าใจความหมายพื้นฐาน (理性意义) และรายการความหมาย (义项) ของคำศัพท์ 2) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ที่สอดคล้องกับบริบทของบทความ ประกอบด้วยคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน คำประกอบรวม (词语搭配) และสีน่านทางอารมณ์ของคำ (感情色彩) 3) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผล และแบบขัดแย้ง 4) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ผ่านมโนทัศน์ที่สอดคล้อง ประกอบด้วยเรื่องความคิด สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และฤดูกาล จึงสรุปได้ว่าผู้เรียนชาวไทยสามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่สับสนง่ายได้ถูกต้องเมื่อปรากฏในบทความที่มีบริบทชัดเจนและมีมโนทัศน์ที่สอดคล้อง ซึ่งเป็นแนวทางการใช้แนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่ายและการคิดเชิงมโนทัศน์ในการเรียนการสอนภาษาจีนจะช่วยพัฒนาความสามารถและทักษะทางด้านคำศัพท์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย

คำสำคัญ คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่าย HSK 5 ผู้เรียนชาวไทย

1. ที่มาและความสำคัญ

คำศัพท์เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนภาษาปลายทาง และการเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามบริบทที่เหมาะสมก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร ซึ่งผู้วิจัยพบว่าปัญหาหนึ่งในการเรียนภาษาจีนเป็นภาษาปลายทางคือผู้เรียนมักสับสนในการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนบางคำ แม้ว่าคำเหล่านั้นอาจไม่ใช่คำพ้องความหมายในภาษาจีน โดยคำลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับคำศัพท์ที่สับสนง่าย กล่าวคือ นักวิชาการจีน Zhang (2007) ได้กล่าวถึงคำศัพท์ที่เรียกว่า “คำศัพท์ที่สับสนง่าย (易混淆词)” ว่าคำชนิดนี้เป็นคำที่อาจไม่ได้เป็นคำพ้องความหมายในภาษาจีน แต่ผู้เรียนกลับสับสนในการใช้ โดยความสัมพันธ์ของคำศัพท์ที่สับสนง่ายกับคำพ้องความหมายแสดงให้เห็น 3 ลักษณะ คือ ทับซ้อนกัน (交叉关系) ไม่เกี่ยวข้องกัน (非包含关系) และเทียบเท่ากัน (并列关系) และในปี ค.ศ. 2017 Zhang Bo กล่าวว่า การสับสนในการใช้คำศัพท์เป็นข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ภาษาที่สองที่ถือเป็นเรื่องปกติ มีความสำคัญ และเกิดขึ้นเป็นเวลานานแล้ว (词汇混淆具有普遍性、严重性和持久性的第二语言词汇错误) กลยุทธ์ในการสอนคือควรแสดงให้เห็นความแตกต่างและความเหมือนของคำศัพท์ หลีกเลี่ยงการใช้คำพ้องความหมายในการอธิบาย ใช้คำประกอบร่วมในการวิเคราะห์ความแตกต่าง และชี้ให้เห็นความแตกต่าง และควรแก้ไขให้ถูกต้อง เป็นต้น (Zhang, 2017) ซึ่งต่อมามีนักวิจัยจำนวนไม่น้อยได้ศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เช่น ชาวอินโดนีเซีย ชาวไทย ชาวเกาหลี ชาวญี่ปุ่น พร้อมทั้งเสนอแนวทางการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์ที่สับสนง่ายจำนวนไม่น้อย แต่ปัญหาเรื่องการเลือกใช้คำศัพท์ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องให้ความสำคัญและแก้ไขต่อไป

จากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายซึ่งเกี่ยวข้องกับ HSK เช่น Lai (2014, 2018) ศึกษาข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีน HSK 1-6 ที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทยระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง วิเคราะห์ลักษณะคำศัพท์ที่สับสน สาเหตุการสับสน และเสนอแนวทางการเรียนการสอน Wang (2019) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ HSK 6 ที่สับสนง่าย 10 กลุ่ม 40 คำ ผ่านคลังข้อมูล HSK แบบไดนามิก (HSK 动态作文语料库) โดยคัดเลือกคำศัพท์ที่มีหน่วยคำเหมือนกัน พบว่าเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำที่มีหน่วยคำพยางค์เดียวกัน และแม้ว่าบางคำมีหน่วยคำเหมือนกันแต่กลับไม่ทำให้เกิดความสับสน พร้อมทั้งเสนอแนวทางการสอนคำศัพท์ เช่น การให้ความสำคัญกับการสอนหน่วยคำ ให้ความสำคัญกับการสอนคำศัพท์พร้อมคำประกอบรวม (词的常用搭配) Kidprasert (2022) ศึกษาความแตกต่างของคำพ้องความหมายภาษาจีนในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 โดยเลือกคำศัพท์จากพจนานุกรมคำพ้องความหมาย พบว่าการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องความหมาย ควรวิเคราะห์ผ่านมุมมองที่หลากหลาย ทั้งด้านความหมาย ไวยากรณ์ การนำไปใช้ ขอบเขตการใช้ และแม้ว่าต้องแยกความแตกต่างให้เห็นอย่างรอบด้าน แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลา ผู้สอนจึงไม่ควรอธิบายทั้งหมด แต่ควรเลือกเฉพาะความแตกต่างที่สำคัญมาอธิบายเท่านั้น จึงกล่าวได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์ผ่านมุมมองที่ให้ ความสำคัญกับข้อผิดพลาด รวบรวมคำศัพท์ที่สับสนง่าย วิเคราะห์ลักษณะของคำศัพท์ที่สับสนง่าย เสนอแนวทางการเรียนการสอน และวิเคราะห์ความต่างของคำศัพท์ ในขณะที่จากการสอนผู้เรียนชาวไทยเพื่อเตรียมพร้อมในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 ส่วนการอ่านบทความขนาดสั้น ซึ่งวัดความ

เข้าใจและการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนในบริบทต่าง ๆ ของบทความ ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์หลายคำได้ถูกต้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าสามารถเปลี่ยนมุมมองในการวิเคราะห์ โดยเปลี่ยนจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ซึ่งการวิเคราะห์หาแนวทางที่ดีจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นอย่างมากเช่นกัน

ผู้วิจัยจึงเกิดคำถามวิจัยว่าการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้องของผู้เรียนประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์ปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้องผ่านการอ่านบทความ HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทย โดยวิเคราะห์ผ่านแนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่ายและมุมมองทางอรรถศาสตร์ปริชาน เพื่อหาแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาจีนว่าวิธีการใดบ้างที่มีส่วนช่วยในการสอนให้ผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้อง ผ่านการอ่านบทความ HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทย

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

(1) คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่าย (Confusing words) ในบทความวิจัยฉบับนี้เรียกโดยย่อว่า “คำศัพท์ที่สับสนง่าย” ซึ่งคำชนิดนี้เป็นคำที่อาจไม่ได้เป็นคำพ้องความหมายในภาษาจีน แต่ผู้เรียนกลับสับสนในการใช้ เช่น คำที่มีหน่วยคำเหมือนกัน คำแปลเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

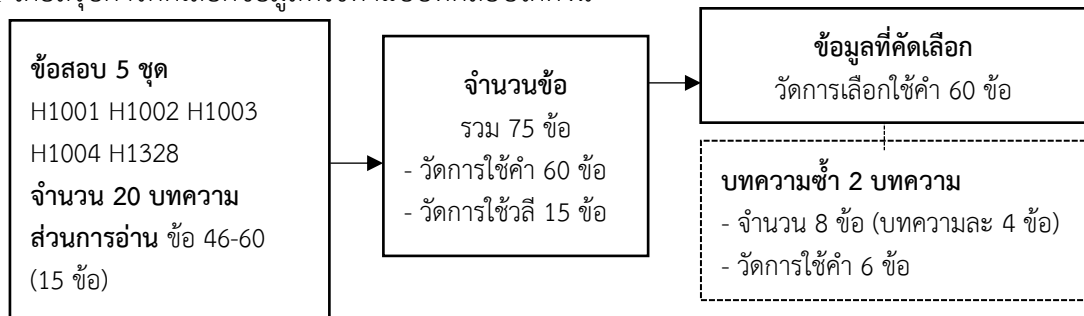
(2) อรรถศาสตร์ปริชาน (Cognitive semantics) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ โครงสร้างมโนทัศน์ โครงสร้างความหมายที่ซ่อนอยู่ในภาษา มองความหมายทางภาษาเป็นเสมือนภาพที่สามารถสะท้อนระบบความนึกคิดหรือระบบปริชาน โดยแนวคิดทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานมุ่งวิเคราะห์ความหมายจากมโนทัศน์ที่อยู่ภายในจิตใจของผู้ใช้ภาษา

4. ขอบเขตการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายในบทความวิจัยฉบับนี้คือผู้เรียนชาวไทยที่มีพื้นฐานภาษาจีนระดับกลางที่เข้าเรียนเตรียมพร้อมในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 โดยผู้เรียนชาวไทยคือนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ภาษาจีนชั้นปีที่ 3 ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยภายใต้เกณฑ์การรับเข้าศึกษา คือ ผู้เรียนต้องมีผลสอบ HSK ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา คือ นักศึกษาต้องยื่นผลสอบ HSK ระดับ 5 หรือระดับ 6 เมื่อเรียนชั้นปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมายจึงมีพื้นฐานภาษาจีนระดับกลางและรู้คำศัพท์เป็นส่วนใหญ่ โดยผู้วิจัยเรียกกลุ่มเป้าหมายโดยย่อว่า “ผู้เรียนชาวไทย”

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ปี ค.ศ. 2005 เนื่องด้วยเป็นข้อสอบฉบับจริงและเป็นข้อสอบที่มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางในสื่อออนไลน์ ผู้วิจัยได้กำหนดศึกษาการ

เลือกใช้คำศัพท์ที่สับสนง่ายได้ถูกต้องของผู้เรียนชาวไทยจากการทำแบบทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK 5 ส่วนการอ่านข้อ 46-60 รวม 15 ข้อ ของข้อสอบจำนวน 5 ชุด ได้แก่ H1001 H1002 H1003 H1004 และ H1328 รวมทั้งสิ้น 75 ข้อ ซึ่งโจทย์กำหนดให้เลือกคำศัพท์เดิมในบทความ 4 บทความขนาดสั้น โดยผู้วิจัยคัดเลือกทดสอบเฉพาะข้อที่วัดการเลือกใช้คำจำนวน 60 ข้อ เนื่องจากมีข้อที่มีตัวเลือกที่ไม่ใช่คำรวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ข้อ ทั้งนี้ข้อสอบทั้ง 5 ชุด มีบทความซ้ำ 2 บทความ รวมเป็นข้อที่วัดการใช้คำ 6 ข้อ ผู้วิจัยไม่ได้ตัดทอนให้เหลือเพียงบทความเดียว และนำมาเป็นขอบเขตในการศึกษาเช่นกัน ทั้งนี้บทความซ้ำ ได้แก่ แบบทดสอบชุด H1002 และ H1003 ข้อ 49-52 มีการทดสอบการเลือกใช้คำเดียวกัน คือ 思考 包含 面临 และแบบทดสอบชุด H1003 และ H1004 ข้อ 54-56 มีการทดสอบการเลือกใช้คำเดียวกัน คือ 称赞 特意 了不起 โดยสรุปการคัดเลือกข้อมูลที่ใช้ทำแบบทดสอบได้ดังนี้

ภาพที่ 1 การคัดเลือกข้อมูลที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ (ที่มา : ผู้วิจัย, 2024)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลการทำแบบทดสอบผ่านรูปแบบออนไลน์ (Google Form) โดยไม่กำหนดตัวแปรเวลาในการทำแบบทดสอบ เนื่องจากผู้วิจัยให้ความสำคัญกับความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้คำศัพท์เป็นหลัก โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ (1) สร้างเครื่องมือการวิจัยแบบทดสอบผ่านรูปแบบออนไลน์ (Google Form) (2) ชี้แจงให้ผู้เรียนชาวไทยทำแบบทดสอบด้วยตนเอง และเลือกตอบตามความรู้ความเข้าใจของตนเอง เพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่สอดคล้องกับศักยภาพด้านภาษาจีนของผู้เรียน โดยผลการทดสอบดังกล่าวไม่ส่งผลต่อผลการเรียน (3) ผู้เรียนชาวไทยทำแบบทดสอบก่อนเข้าเรียนเตรียมพร้อมในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 ส่วนการอ่านบทความขนาดสั้น โดยเป็นการทำแบบทดสอบทั้งหมด 5 ครั้ง ครั้งละ 1 ชุด ซึ่งสรุปการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปการเก็บข้อมูลและจำนวนผู้ทำแบบทดสอบ

ครั้งที่	1	2	3	4	5
ชุดข้อสอบ	H1001-H1002	H1001- H1002	H1003	H1004	H1328
ข้อ	46-52	53-60	46-60	46-60	46-60
จำนวนข้อ (รวม 75 ข้อ)	14	16	15	15	15
จำนวนผู้ทำแบบทดสอบ	33	24	16	13	14

ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1-2 เป็นการเก็บข้อมูลที่แตกต่างจากครั้งที่ 3-5 เนื่องด้วยพิจารณาถึงการเก็บข้อมูลก่อนเริ่มการเรียนในครั้งแรกและความยาวของบทความขนาดสั้นประกอบ จึงให้ผู้เรียนเริ่มทำแบบทดสอบที่เป็นบทความขนาดสั้นก่อน กล่าวคือ ข้อ 46-52 เป็นบทความที่มีขนาดสั้นกว่าบทความข้อ 53-60 ในการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 จึงเป็นการเก็บข้อมูลการทำข้อสอบชุด H1001 และ H1002 ข้อ 46-52 ส่วนครั้งที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลการทำข้อสอบชุด H1001 และ H1002 ข้อ 53-60 โดยจำนวนผู้ทำแบบทดสอบรวมทั้งสิ้น 33 คน ซึ่งมีจำนวนผู้ทำแบบทดสอบแต่ละครั้งแตกต่างกัน เนื่องด้วยเป็นการทำแบบทดสอบด้วยความสมัครใจ และปราศจากการบังคับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

บทความวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เพื่อตอบคำถามวิจัยว่าปัจจัยใดที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้อง โดยอ้างอิงข้อมูลเชิงปริมาณคำนวณหาค่าร้อยละในการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผ่านแนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่าย (Confusing words) และมุมมองทางอรรถศาสตร์ปริชาน (Cognitive semantics) ได้แก่ วิเคราะห์ความหมาย ชนิดของคำคำประกอบรวม (词语搭配) ความสัมพันธ์ของคำศัพท์ที่สับสน และโครงสร้างโมทัศน์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์อัตราการใช้คำศัพท์ถูกต้องในอัตราส่วน 80% ขึ้นไปสำหรับการวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง เนื่องด้วยยึดตามเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพการศึกษาซึ่งกำหนดว่าร้อยละ 80-100 หมายถึงดีเยี่ยม เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาหาแนวทางที่ดีสำหรับการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่าย

6. ทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้ค้นคว้า รวบรวมแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ได้แก่ แนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่าย แนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน งานวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทย

6.1 แนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่าย Zhang (2007) ได้กล่าวถึงคำศัพท์ที่สับสนง่าย (易混淆词) ว่าเป็นคำที่อาจจะไม่ได้เป็นคำพ้องความหมายในภาษาจีน แต่ผู้เรียนกลับสับสนในการใช้ ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของคำศัพท์ที่สับสนง่ายกับคำพ้องความหมายแสดงให้เห็น 3 ลักษณะ คือ ทับซ้อนกัน (交叉关系) ไม่เกี่ยวข้องกัน (非包含关系) และเทียบเท่ากัน (并列关系) โดยการใช้คำศัพท์สับสน เกิดขึ้นทั้งระดับของการใช้ และการเข้าใจ แสดงให้เห็นทั้งการสับสนในการใช้ภาษาจีนพูดและเขียน และการเข้าใจผิดเมื่ออ่านหรือฟังภาษาจีน และในปี ค.ศ. 2008 ได้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะพิเศษของคำศัพท์ที่สับสนง่ายภาษาจีนภายใต้แนวคิดอันตรภาษา (Interlanguage) 4 ลักษณะ คือ มีอัตราการผิดพลาดสูง (词语误用的频率较高) มีการใช้ผิดกันเป็นวงกว้าง (具有广泛的分布) ความสัมพันธ์ของคำศัพท์ที่สับสน (易混淆词的词际关系) มีแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (一对一) หนึ่งต่อจำนวนมาก (一对多) จำนวนมากต่อจำนวนมาก (多对多) ทิศทางการสับสน (易混淆词的误用方向) มีแบบทิศทางเดียว (单向混淆) และแบบสองทิศทาง (双向混淆) ต่อมาในปี ค.ศ. 2017 Zhang Bo ได้

กล่าวว่าการสับสนในการใช้คำศัพท์ภาษาที่สองเป็นข้อผิดพลาดที่ถือเป็นเรื่องปกติ มีความสำคัญ และเกิดขึ้นเป็นเวลานานแล้ว โดยควรมีกิจกรรมในการสอน เช่น การแสดงให้เห็นความแตกต่างและความเหมือนของคำศัพท์หลักเกี่ยวกับการใช้คำเพื่อความหมายในการอธิบาย ใช้คำประกอบร่วมระหว่างวิเคราะห์ความแตกต่าง ชี้ให้เห็นความแตกต่าง และควรแก้ไขให้ถูกต้อง โดย Xiao (2008) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ที่สับสนง่ายในภาษาจีนของชาวอินโดนีเซียพบว่าคำจำนวนมากไม่สามารถจัดในกลุ่มของคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดส่วนหนึ่งของ Zhang Bo คำศัพท์กลุ่มนี้จึงเป็นคำศัพท์ที่อาจจะไม่ใช่คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันเท่านั้น ดังนั้นการศึกษาปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้องเป็นการวิเคราะห์ทั้งคำที่เป็นคำเพื่อความหมายและคำที่ไม่ใช่คำเพื่อความหมายภาษาจีน รวมถึงให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์การใช้คำประกอบร่วมของคำศัพท์

6.2 แนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน จากนิยามของ “ปริชาน” Mekthawornwathana (2010) กล่าวว่า ปริชานคือการคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล รวมทั้งความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสร้างมโนทัศน์ ซึ่งเป็นภาพที่อยู่ในความนึกคิดในสมองของเรา เป็นสิ่งนามธรรมที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของสิ่งต่าง ๆ บนโลก โดยมโนทัศน์ทำหน้าที่เก็บรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับประเภทและสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น ลักษณะทางกายภาพ คุณสมบัติ รวมถึงได้กล่าวว่าภาษา ปริชาน และวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น

จากนิยามข้างต้น เมื่อทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน จะเห็นได้ว่าแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน เป็นแนวคิดกลุ่มหนึ่งในงานด้านภาษาศาสตร์ปริชาน ซึ่ง Aroonmanakun (2015) กล่าวว่า อรรถศาสตร์ปริชาน (cognitive semantics) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ โครงสร้างมโนทัศน์ โครงสร้างความหมายที่ซ่อนอยู่ในภาษา มองความหมายทางภาษาเป็นเสมือนภาพที่สามารถสะท้อนระบบความนึกคิดหรือระบบปริชาน เพื่อเข้าใจแบบจำลองทางจิตของผู้ใช้ภาษา และจากงานวิจัยของ Tangpakorn (2018) ซึ่งศึกษาการประยุกต์ความรู้ทางอรรถศาสตร์ปริชานกับการสอนคำหลายความหมายในภาษาจีน ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าการเข้าใจและการใช้คำหลายความหมายในภาษาจีนมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับภาพมโนทัศน์ของผู้เรียน ซึ่งนักวิจัยได้กล่าวถึงสาระสำคัญของอรรถศาสตร์ปริชานที่แสดงให้เห็นว่าภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์ที่สามารถสะท้อนกระบวนการคิดได้ โดยการศึกษาความหมายตามแนวทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ (1) ความคิดขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (basic level) เป็นความคิดที่เป็นผลจากการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น การที่มนุษย์มองเห็นหรือได้ยินคำเรียกของวัตถุที่เห็น มนุษย์จะใช้ความคิดที่มีอยู่เดิมมาใช้เรียกวัตถุที่เห็น โดยยึดตามคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมที่เป็นสากล และ (2) ความคิดที่สะท้อนออกมาเป็นภาพ (image-schema) เป็นรูปแบบความคิดซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ของมนุษย์ เช่น การใช้โครงสร้างภาษาจีน โดยความคิดที่ซ่อนอยู่มีความคล้ายคลึงกับโครงสร้างภาษาไทย ซึ่งแนวคิดทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานมุ่งวิเคราะห์ความหมายจากมโนทัศน์ที่อยู่ภายในจิตใจของผู้ใช้ภาษา ดังนั้นการวิเคราะห์ผ่านแนวคิดเรื่องอรรถศาสตร์ปริชานในประเด็นการวิเคราะห์ความหมายจากมโนทัศน์จึงนำมาสู่การเข้าใจสาเหตุที่ทำให้เลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้อง

6.3 งานวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทย

ในปัจจุบันนี้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทยมีจำนวนไม่น้อย และมีการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ เช่น ประเภทของคำศัพท์ที่สับสนง่าย สาเหตุของการสับสนและกลวิธีการเรียนการสอน

1) ประเภทของคำศัพท์ที่สับสนง่าย Qing and Wang (2010) ศึกษาคำศัพท์ที่คนไทยสับสน พบว่ามี 3 ประเภท ได้แก่ คำที่มีหน่วยคำเดียวกัน คำที่มีหน่วยคำไม่เหมือนกันแต่ความหมายเกี่ยวข้องกัน คำที่เสียงเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน Lai (2014) พบว่าผู้เรียนชาวไทยที่มีพื้นฐานภาษาจีนระดับต้น-กลางสับสนในการใช้คำศัพท์ 4 ประเภท คือ คำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน ซึ่งครอบคลุมถึงคำศัพท์ที่มีรูปตัวอักษรคล้ายคลึงกัน และคำที่มีหน่วยคำเดียวกัน คำศัพท์ที่มีเสียงคล้ายคลึงกัน คำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน และคำศัพท์ที่มีคำแปลคล้ายคลึงกัน ต่อมา Lai (2018) ศึกษาคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทยระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง จากการเลือกใช้คำศัพท์ HSK 1-6 พบว่าคำศัพท์ที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทยมี 7 ประเภท ได้แก่ (1) คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน (2) คำพ้องความหมายที่มีหน่วยคำเหมือนกัน (3) คำที่มีความหมาย เสียงและรูปคำเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน (4) คำที่มีคำแปลเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน (5) คำที่มีรูปคำคล้ายคลึงกัน (6) คำพ้องเสียง (7) คำที่มีรูปคำและเสียงเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน Chen (2019) ศึกษาข้อผิดพลาดจากการเขียนและการพูดของผู้เรียนชาวไทย โดยใช้ทฤษฎีอันตรภาษา (Interlanguage) การศึกษาข้อผิดพลาด และแนวคิดของ Zhang Bo ประกอบการวิเคราะห์ พบว่าคำศัพท์ที่สับสนง่ายมี 5 ประเภท ได้แก่ มีหน่วยคำเหมือนกัน ออกเสียงเหมือนกัน คำศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลเชิงลบจากภาษาแม่ และความหมายและการใช้ไม่ชัดเจน Jiang (2020) ศึกษาข้อผิดพลาดของผู้เรียนระดับต้น พบว่าคำศัพท์ที่สับสนง่าย 5 ประเภท ได้แก่ คำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน คำที่มีเสียงเหมือนกันและความหมายคล้ายคลึงกัน คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน คำที่มีหน่วยคำเหมือนกัน และความหมายคล้ายคลึงกัน คำที่มีความหมายแตกต่างกัน ซึ่งเห็นได้ว่าประเภทของคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายที่นักวิจัยหลายท่านพบมีหลายประเภทที่มีความคล้ายคลึงกัน บทความวิจัยฉบับนี้จึงนำแนวคิดประเภทคำศัพท์ที่สับสนง่ายมาเป็นกรอบแนวทางในการวิเคราะห์การเลือกใช้คำศัพท์ของผู้เรียนชาวไทย

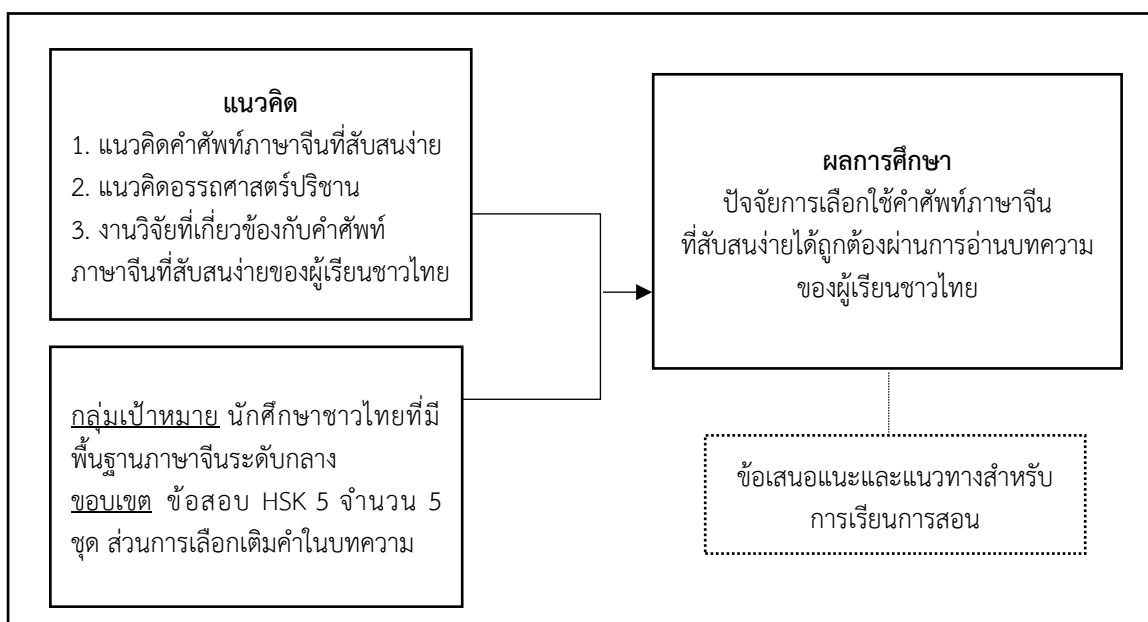
2) สาเหตุของการสับสนและกลวิธีการเรียนการสอน จากผลการศึกษาของนักวิจัย Lai (2014, 2018) พบว่าสาเหตุการสับสนของผู้เรียนชาวไทยระดับต้น กลาง สูง เกิดจาก 2 ประเด็น คือ (1) ความซับซ้อนของภาษาจีน ทั้งตัวอักษรจีนที่มีความคล้ายคลึงกัน ยากต่อการจำ เข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องหน่วยคำ เป็นต้น และ (2) เกิดจากอิทธิพลภาษาแม่ ทั้งการมีคำแปลเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน และโครงสร้างของคำที่แตกต่าง ส่วน Jiang (2020) ศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ที่สับสนง่ายและวิเคราะห์ว่าเหตุผลของการสับสนเกิดจากด้านการสอน เอกสารประกอบการสอน และความรู้ด้านภาษาจีนและภาษาไทย และ Wattanakamolkul (2020) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของข้อผิดพลาดในการใช้คำที่มีคำปรากฏรวมภาษาจีน พบว่ามี 4 สาเหตุ ได้แก่ การนำภาษาแม่และภาษาเป้าหมายมาแปลตัวต่อตัวอย่างง่าย ผู้เรียนมีกลวิธีการเรียนรู้คำปรากฏรวมที่ไม่คุ้นเคย ผู้สอนอธิบายคำปรากฏรวมไม่เพียงพอ และสาเหตุด้านตำราและอุปกรณ์การเรียนการสอน

สำหรับกลวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่าย ผู้วิจัยพบว่ามีแนวทางการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น ผู้เรียนทุกระดับควรให้ความสำคัญกับความหมายและการใช้คำศัพท์ ผู้เรียนระดับต้นควรให้

ความสำคัญกับตัวอักษรจีน โครงสร้างคำของจีน-ไทยที่แตกต่างกัน ผู้เรียนระดับกลางควรให้ความสำคัญกับ สีสันทางอารมณ์ของคำศัพท์ เช่น ใช้ในภาษาพูด ภาษาเขียน ใช้ในความหมายเชิงบวกหรือเชิงลบ และให้ ความสำคัญกับคำประกอบรวม ส่วนผู้สอนควรให้ความสำคัญกับระดับการรับรู้ของผู้เรียน ให้ความสำคัญกับ การวิเคราะห์ความแตกต่างของคำที่มีตัวอักษร หน่วยคำเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยใช้บริบทและ สถานการณ์ในการสอนคำศัพท์ (Lai, 2014, 2018) สร้างแนวคิดเรื่องคำศัพท์ที่สับสนง่าย ปลุกฝังความสามารถ ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำศัพท์ ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพยางค์เดียว และคำพยางค์คู่ที่มีหน่วยคำเหมือนกัน (Jiang, 2020) และในการเรียนการสอนคำกริยาพ้องความหมาย ควร เน้นย้ำข้อแตกต่างในการนำไปใช้ หากมีคำกริยาพิเศษอื่น ๆ ที่มีความหมายพ้อง ต้องยกตัวอย่างประกอบ โดยเฉพาะคำประเภทบอกอารมณ์ เวลา ขอบเขต ความถี่ และให้ฝึกแต่งประโยค (Suphakalin, 2018) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำสาเหตุของข้อผิดพลาดและกลวิธีการเรียนการสอนข้างต้นมาเป็นอีกกรอบสำคัญของ มุมมองในการวิเคราะห์ เพื่อหาว่าแม้ภาษาจีนจะมีความซับซ้อน คำแปลในภาษาแม่ส่งผลเชิงลบต่อการเรียน ภาษาที่สอง สาเหตุใดผู้เรียนชาวไทยจึงสามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง เพื่อนำแนวทางดังกล่าวมาใช้เป็น กลวิธีในการเรียนการสอน

ทั้งนี้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นได้แสดงให้เห็นว่างานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายเป็นหลัก แต่พบว่ายังขาดประเด็นเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเลือกใช้ คำศัพท์ที่สับสนง่ายได้ถูกต้อง ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางที่ดีสำหรับการเรียนการสอนได้ ผู้วิจัยจึงนำประเด็น ดังกล่าวมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ผ่านมุมมองที่แตกต่างเพื่อนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการ สอนภาษาจีน

7. กรอบแนวคิดวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดวิจัย (ที่มา : ผู้วิจัย, 2024)

8. ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้อง ผ่านการเลือกใช้คำเติมในส่วนการอ่านบทความ HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทย โดยใช้แนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่ายและแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน ผู้วิจัยพบว่าสามารถสรุปได้เป็น 4 ประเด็น ได้แก่ การเข้าใจความหมายพื้นฐานและรายการความหมาย การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ที่สอดคล้องกับบริบทของบทความ การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และการเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ผ่านมโนทัศน์ที่สอดคล้อง โดยอัตราการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้อง 80% ขึ้นไปมีจำนวน 19 ข้อ รวมเป็นคำศัพท์ภาษาจีนทั้งสิ้น 17 คำ เนื่องจากมีคำศัพท์ 2 คำที่ปรากฏซ้ำ คือ 称赞 (ชมเชย ยกย่อง) และ 欣赏 (ชื่นชม) ซึ่งคำว่า 称赞 เป็นคำที่ปรากฏซ้ำในบทความเดียวกัน ส่วนคำว่า 欣赏 เป็นคำที่ปรากฏซ้ำในบทความที่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 อัตราส่วนการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย

ที่	คำศัพท์ ที่ถูกต้อง	อัตราส่วน (จำนวนคน)	คำศัพท์ ที่ผิด	อัตราส่วน (จำนวนคน)	บทความ (ส่วนที่ปรากฏคำศัพท์)
1	寒冷	100% (14)	-	-	北方冬季寒冷，白天时间较短，阳光也较少。
2	思考*	100% (16)	-	-	人为什么会做梦，梦有什么意义，人类思考了近千年也还没有找到答案。
3	专业	92.31% (12)	时髦	7.69% (1)	然后立刻按红色的电梯门铃，求救铃声一响，就会有专业的救援人员来救你。
4	了不起*	92.31% (12)	专心	7.69% (1)	他又鼓励女儿说：“天哪，你真是太了不起了！一天之内，你可以进步这么大！”
5	倒霉	92.31% (12)	糟糕	7.69% (1)	……这位青年变得很悲观，认为自己是世界上最不幸、最倒霉的人。
6	前途	92.31% (12)	命运	7.69% (1)	有一个年轻人在一家公司做得很出色，他为自己设计了一个美好的未来，对前途充满信心。
7	慌张	92.31% (12)	委屈	7.69% (1)	乘坐电梯时，如果电梯突然停住了，也没有其他人发现电梯坏了，你应该怎么办？首先不要慌张，确定电梯是不是真的无法正常运行。

ที่	คำศัพท์ ที่ถูกต้อง	อัตราส่วน (จำนวนคน)	คำศัพท์ ที่ผิด	อัตราส่วน (จำนวนคน)	บทความ (ส่วนที่ปรากฏคำศัพท์)
8	称赞*	92.31% (12)	轻视	7.69% (1)	周宏并没有生气，而是对女儿大加称赞：“这么难的题目，你竟然也能做对？我小时候可是一道都做不出啊！”
9	生气	87.88% (29)	担心	12.12% (4)	……妻子跟他说话的时候他也好像没听到。年轻的妻子非常生气，她哭着回到自己的妈妈家，……”
10	面临*	87.50% (14)	逃避	6.25% (1)	这种梦说明你正面临挑战，但是你还还没有做好准备。
			承担	6.25% (1)	
11	同时	87.50% (14)	随时	6.25% (1)	智者于是又扔出一块黄金，然后再叫他捡回来，结果很快就回来了，同时也找到了答案。
			暂时	6.25% (1)	
12	获得	85.71% (12)	达到	14.29% (2)	无论何时何地，不要忘了为他人鼓掌，这样才会获得别人的喝彩和祝福。
13	制作	85.71% (12)	制定	7.14% (1)	纸币的制作成本低，流通损耗小，易于保管、携带和运输，因此成为当今世界各国普遍使用的货币形式。
			形成	7.14% (1)	
14	情绪	84.62% (11)	思想	15.38% (2)	千万不要情绪激动地用力拍打电梯门，那样的话，电梯可能会不正常地上升或下降，造成不必要的危险。
15	坚强	84.62% (11)	明显	7.69% (1)	他解释道：“凡是青年时期受过挫折的人都很幸运，因为你可以学到如何坚强。
			熟练	7.69% (1)	
16	欣赏	83.33% (20)	旅游	12.5% (3)	人的一生，就像乘坐一辆公交车。……有的人行程长，有的人行程短。有的人很从容，可以欣赏窗外的景色。
			想象	4.17% (1)	
17	充满	81.82% (27)	实现	3.03% (1)	“满身的沙子，还有满身的汗水，在蓝天白云的衬托下，阳光的照射下，动感而充满活力。
			形成	9.09% (3)	
			包括	6.06% (2)	

ที่	คำศัพท์ ที่ถูกต้อง	อัตราส่วน (จำนวนคน)	คำศัพท์ ที่ผิด	อัตราส่วน (จำนวนคน)	บทความ (ส่วนที่ปรากฏคำศัพท์)
18	称赞	81.25% (13)	询问	18.75% (3)	周宏并没有生气，而是对女儿大加称赞：“这么难的题目，你竟然也能做对？我小时候可是一道都做不出啊！”。
19	欣赏	81.25% (13)	忽视	18.75% (3)	我觉得自己很有能力，可为什么没人欣赏我呢？

หมายเหตุ สัญลักษณ์ “*” หมายถึงคำศัพท์ที่เกิดจากการปรากฏในแบบทดสอบครั้งที่ 2 (บทความที่ปรากฏซ้ำ 2 ครั้ง) และ สัญลักษณ์ “-” หมายถึงไม่มีข้อมูลอัตราส่วนในส่วนดังกล่าว

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นข้อสอบจำนวน 19 ข้อที่มีอัตราการเลือกใช้ถูกต้อง 80% ขึ้นไป และตัวอย่างส่วนหนึ่งของบทความที่คำศัพท์นั้น ๆ ปรากฏ โดยข้อที่ 1-8 เป็นคำศัพท์ที่มีอัตราการเลือกใช้ถูกต้อง 90-100% และข้อที่ 9-19 เป็นคำศัพท์ที่มีอัตราการเลือกใช้ถูกต้อง 80-90% รวมเป็นคำศัพท์ทั้งสิ้น 17 คำ (จำนวนที่ไม่นับคำศัพท์ซ้ำ) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ประเด็นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การเข้าใจความหมายพื้นฐานและรายการความหมาย

การเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้องเนื่องด้วยการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนแสดงให้เห็น 2 ลักษณะ คือ การเข้าใจความหมายพื้นฐาน (理性意义) และการเข้าใจรายการความหมาย (义项)

(1) การเข้าใจความหมายพื้นฐาน คือ การเข้าใจความหมายพื้นฐานของคำศัพท์ในบทความ ทำให้สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง เช่น

(ตัวอย่างที่ 1) 纸币的制作成本低，流通损耗小，易于保管、携带和运输，因此成为当今世界各国普遍使用的货币形式。(H51328-46)

โดยจากความหมายของประโยค 纸币的制作成本低 ในบทความ หมายความว่า ต้นทุนของการทำธนบัตรต่ำ คำว่า 纸币 หมายความว่าธนบัตร 成本 หมายความว่าต้นทุน การเลือกใช้คำว่า 制作 ซึ่งหมายความว่าสร้าง ทำ ประดิษฐ์ ได้ถูกต้อง แสดงถึงการเข้าใจความหมายพื้นฐานของคำศัพท์แต่ละคำ เมื่อคำดังกล่าวรวมเป็นประโยคมีความหมายตรงตัวตามโครงสร้างประโยคภาษาจีน โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 制定 制作 建立 形成

(ตัวอย่างที่ 2) 他又鼓励女儿说：“天哪，你真是太了不起了！一天之内，你可以进步这么大！” (H1003, H1004-56)

จากความหมายของประโยคในบทความแสดงให้เห็นว่าเขาให้กำลังใจลูกสาว โดยกล่าวว่าในเวลาหนึ่งวัน เธอสามารถพัฒนาได้มากขนาดนี้ ดังนั้นการเข้าใจความหมายของคำว่า 了不起 ซึ่งหมายความว่า ยอดเยี่ยมจริง ๆ มหัศจรรย์จริง ๆ ยิ่งใหญ่จริง ๆ ทำให้สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผ่านมุมมองเชิงเปรียบเทียบ ผู้วิจัยพบว่าการทำแบบทดสอบครั้งที่ 2 อัตราการเลือกใช้คำดังกล่าวถูกต้องสูงขึ้นจาก

56.25% เป็น 92.31% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถจำความหมายและบริบทการใช้ได้ดีขึ้น โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 专心 意外 不要紧 了不起

(2) การเข้าใจรายการความหมาย คือ คำศัพท์ภาษาจีนบางคำไม่ได้มีเพียงความหมายพื้นฐาน แต่เป็นคำศัพท์ที่มีรายการความหมาย (义项) การเข้าใจรายการความหมายของคำศัพท์ ทำให้สามารถใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ได้แก่

(ตัวอย่างที่ 3) “满身的沙子，还有满身的汗水，在蓝天白云的衬托下，阳光的照射下，动感而充满活力。” (H51001-48)

จากความหมายของประโยคในบทความ ซึ่งกล่าวว่า 阳光的照射下，动感而充满活力 ซึ่งหมายความว่าภายใต้แสงที่ส่องลงมา รู้สึกตื่นเต้นใจและเต็มไปด้วยพลัง รายการความหมายของคำว่า 充满 รายการที่ 1 หมายความว่า กระจายไปทั่ว อัดเต็มไปด้วย รายการที่ 2 หมายความว่า เต็มไปด้วย ดังนั้นการทราบรายการความหมายทำให้ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ซึ่งในบทความได้สื่อความหมายถึงการเต็มไปด้วยพลัง ซึ่งเป็นรายการความหมายที่ 2 โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 形成 包括 充满 实现

(ตัวอย่างที่ 4) 人的一生，就像乘坐一辆公交车。……有的人行程长，有的人行程短。有的人很从容，可以欣赏窗外的景色。 (H51001-57)

จากความหมายของประโยคในบทความ กล่าวว่าบางคนเป็นคนอยู่ง่าย สามารถชมวิวด้านนอกหน้าต่างได้ ความหมายของคำว่า 欣赏 รายการที่ 1 คือ ชมด้วยความเป็นสุข ชมด้วยความปลื้มปิติยินดี รายการที่ 2 คือ ชื่นชม งดงามยิ่ง ซึ่งคำว่า 景色 เป็นคำนามที่หมายถึงทัศนียภาพ วิว ทิวทัศน์ การทราบรายการความหมายของคำศัพท์ชนิดคำกริยา รวมถึงทราบความหมายของคำนามประกอบจึงมีส่วนทำให้ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 旅游 追求 欣赏 相像

2) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ที่สอดคล้องกับบริบทของบทความ

การเลือกใช้คำศัพท์ที่สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของบทความได้ถูกต้อง แสดงให้เห็น 3 ลักษณะ ได้แก่ หนึ่งคือคำศัพท์มีความหมายเกี่ยวข้องกัน เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน สองคือการมีคำประกอบร่วมในบทความ (词语搭配) และสามคือการมีสีสันทางอารมณ์ของคำศัพท์ (感情色彩) รายละเอียดดังนี้

(1) คำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน

(ตัวอย่างที่ 5) 有一个年轻人在一家公司做得很出色，他为自己设计了一个美好的未来，对前途充满信心。 (H1004-46)

จากความหมายของประโยคในบทความ 他为自己设计了一个美好的未来 ซึ่งหมายความว่าเขาวางแผนอนาคตที่สวยงามให้กับตัวเอง และ 对前途充满信心 หมายความว่าเต็มไปด้วยความเชื่อมั่นต่ออนาคต คำว่า 未来 ในประโยคมีรายการความหมายที่ 1 คือ ที่จะมาถึงนี้ (หมายถึงเวลา) รายการความหมายที่ 2 คือ อนาคต ซึ่งความหมายของคำว่า 前途 คือ อนาคต ดังนั้นการเลือกใช้คำว่า 前途 แสดงให้เห็นถึงการเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ที่ปรากฏในบริบทแวดล้อมของบทความ ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 记忆 前途 命运 价值

(ตัวอย่างที่ 6)这位青年变得很悲观，认为自己是世界上最不幸、最倒霉的人。

(H1004-47)

จากความหมายของประโยคในบทความ หมายความว่าเยาวชนคนนี้นักกลายเป็นคนมองโลกในแง่ร้าย คิดว่าตนเป็นคนที่โชคร้าย โชคไม่ดีที่สุดในโลก จากความในประโยค คำว่า 不幸 หมายความว่า โชคไม่ดี ส่วน 倒霉 หมายถึง โชคร้าย โชคไม่ดี ซึ่งมีความหมายที่เหมือนกันและคล้ายคลึงกัน จึงแสดงให้เห็นถึงการเลือกใช้ คำของผู้เรียนชาวไทย โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 善良 谨慎 糟糕 倒霉 นอกจากนี้ คำศัพท์ 倒霉 ดังกล่าวเป็นตำแหน่งของคำขยายคำนามในประโยค คือ 人 (คน) โดยมี เครื่องหมาย 、 (เครื่องหมายจุลภาคทั้งส่วน) ซึ่งเป็นเครื่องหมายคั่นระหว่างคำ หรือวลีที่ต่อเนื่องกัน ชนิดคำ เหมือนกัน ดังนั้นอีกสาเหตุนอกเหนือจากการเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันและคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยเห็นว่าเครื่องหมายที่ปรากฏในบทความเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเช่นกัน

(ตัวอย่างที่ 7) 千万不要情绪激动地用力拍打电梯门，那样的话，电梯可能会不正常地上升或下降，造成不必要的危险。(H51004-51)

จากความหมายของประโยคในบทความ 千万不要情绪激动地用力拍打电梯门 ซึ่ง หมายความว่า อย่ารู้สึกตื่นตกใจและใช้แรงทุบตีประตูเด็ดขาด คำว่า 激动 มีรายการความหมายที่ 1 คือ ตื่นเต้นเร้าใจ อีกเหิม อีกห้าว รายการความหมายที่ 2 คือ เร้าใจอีกเหิม เร้าใจให้ตื่นเต้น และรายการความหมายที่ 3 คือ ตื่นเต้น ห้วนไหว ดังนั้นการเลือกใช้คำว่า 情绪 ซึ่งมีรายการความหมายที่ 1 คือ อารมณ์ รายการความหมายที่ 2 คือความรู้สึกที่ไม่สบายใจหรือไม่ชอบ แสดงให้เห็นการเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 情绪 心理 逻辑 思想

(2) การมีคำประกอบรวมในบทความ

การมีคำประกอบรวม (词语搭配) ปรากฏอย่างชัดเจนทำให้สามารถเลือกใช้คำกริยาและคำนามที่เป็นคำประกอบรวมได้อย่างถูกต้อง เช่น

(ตัวอย่างที่ 8) 无论何时何地，不要忘了为他人鼓掌，这样才会获得别人的喝彩和祝福。(H51328-52)

จากความหมายของประโยคในบทความซึ่งหมายความว่า ไม่ว่าที่ไหนเวลาไหน อย่าลืมที่จะปรบมือให้กับผู้อื่น แบบนี้ถึงจะได้รับคำอวยพรจากผู้อื่น คำว่า 获得 แปลว่า ได้ ได้รับ (ส่วนมากจะใช้กับสิ่งนามธรรม) เช่น ได้รับการชมเชย ดังนั้นการเลือกใช้กริยาดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับคำว่า 祝福 แปลว่าอวยพร (ให้มั่งมีศรีสุข ให้เจริญรุ่งเรือง) และ 喝彩 แปลว่าก้องร้องด้วยความยินดี ร้องเชียร์ ร้องไชโย แสดงให้เห็นการเลือกใช้คำที่มีคำประกอบรวมสอดคล้องกัน คือ 获得别人的喝彩和祝福 โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 获得 达到 积累 保持

(ตัวอย่างที่ 9) 这种梦说明你正面临挑战，但是你还没有做好准备。(H1002, H1003-52)

จากความหมายของประโยคในบทความ ซึ่งหมายความว่าฉันนี้บอกให้รู้ว่าคุณกำลังเผชิญกับความท้าทาย แต่คุณยังไม่พร้อม จากบทความคำว่า 挑战 รายการความหมายที่ 1 คือ ทำลาย ทำรบ รายการความหมายที่ 2 คือ ทำ (แข่งขัน) ส่วนคำว่า 面临 แปลว่าเผชิญ (กับปัญหาและสถานการณ์ เป็นอาทิ) จึงแสดงให้เห็นการเลือกใช้คำที่มีค่าประกอบร่วมสอดคล้องกัน คือ 面临挑战 หมายถึง เผชิญกับความท้าทาย ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผ่านมุมมองเชิงเปรียบเทียบ ผู้วิจัยพบว่าการทำแบบทดสอบครั้งที่ 2 อัตราการเลือกใช้คำดังกล่าวถูกต้องสูงขึ้นจาก 69.70% เป็น 87.50% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนทราบความหมายและการใช้คำศัพท์พร้อมกับค่าประกอบร่วมได้ดียิ่งขึ้นเมื่อเลือกใช้คำศัพท์ดังกล่าวเป็นครั้งที่ 2 โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 面临 逃避 参考 承担

(3) การมีสีสันทางอารมณ์ของคำศัพท์

สีสันทางอารมณ์ของคำศัพท์ที่ชัดเจนมีส่วนทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง เช่น

(ตัวอย่างที่ 10) 周宏并没有生气，而是对女儿大加称赞：“这么难的题目，你竟然也能做对？我小时候可是一道都做不出啊！” (H51003, H1004-54)

จากความหมายของประโยคในบทความ ซึ่งหมายความว่าโจวหงไม่โกรธ และชมลูกสาวว่าโจทย์ที่ยากขนาดนี้ ลูกก็สามารถทำได้ถูกต้อง ตอนพ่อเด็กยังทำไม่ได้สักข้อเดียว ประโยคส่วนแรกซึ่งกล่าวว่า 周宏并没有生气 หมายความว่า โจวหงไม่โกรธ เป็นประโยคที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์เชิงบวกของเนื้อหาในบทความว่าบุคคลดังกล่าวไม่รู้สึกโกรธ ดังนั้นการเลือกใช้คำว่า 称赞 ซึ่งหมายความว่า ชมเชย ยกย่อง จึงแสดงให้เห็นถึงการเลือกใช้คำศัพท์ที่แสดงสีสันทางอารมณ์ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของบทความ โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 轻视 确认 称赞 询问 ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผ่านมุมมองเชิงเปรียบเทียบ ผู้วิจัยพบว่าการทำแบบทดสอบครั้งที่ 2 อัตราการใช้คำดังกล่าวถูกต้องสูงขึ้นจาก 81.25% เป็น 92.31% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมีสีสันทางอารมณ์ของคำศัพท์ที่ชัดเจนส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้อย่างมาก โดยอัตราการเลือกใช้ล้วนอยู่ในระดับดีเยี่ยม

3) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์

การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์แสดงให้เห็น 2 ลักษณะ คือ โครงสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผล และโครงสร้างความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง ดังนี้

(1) โครงสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผล

(ตัวอย่างที่ 11)妻子跟他说话的时候他好像没听到。年轻的妻子非常生气，她哭着回到自己的妈妈家，.....” (H51001-51)

จากความหมายของประโยคในบทความ หมายความว่า ตอนที่ภรรยาคุยกับเขา แต่เหมือนว่าเขาไม่ได้ยิน ภรรยาจึงโกรธมาก หลอนร้องไห้และกลับบ้านแม่ของตนเอง แสดงให้เห็นความเป็นเหตุเป็นผลของเนื้อหาในบทความ ดังนั้นจากความประโยคที่กล่าวว่า 妻子跟他说话的时候他好像没听到 (ตอนที่ภรรยาคุยกับเขา แต่เหมือนว่าเขาไม่ได้ยิน) เป็นเหตุทำให้ภรรยาโกรธ ซึ่งคำว่า 生气 แปลว่า โกรธ โมโห โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 平静 着急 生气 担心

(ตัวอย่างที่ 12) 他解释道：“凡是青年时期受过挫折的人都很幸运，因为你可以学到如何坚强。(H51004-48)

จากความหมายของประโยคในบทความว่า เขาอธิบายว่า “ทุกคนที่ได้เจอกับความล้มเหลวในช่วงเวลาวัยเยาว์ล้วนโชคดีมาก เพราะคุณสามารถเรียนรู้ได้ว่าจะเข้มแข็งอย่างไร” ประโยคที่กล่าวว่า 凡是青年时期受过挫折的人都很幸运，因为你可以学到 (ทุกคนที่ได้เจอกับความล้มเหลวในช่วงเวลาวัยเยาว์ล้วนโชคดีมาก เพราะคุณสามารถเรียนรู้) มีปรากฏคำว่า 因为 หมายความว่าเพราะว่า จึงแสดงถึงการอธิบายเหตุผล ส่วนคำว่า 坚强 รายการความหมายที่ 1 คือ เข้มแข็ง แข็งแกร่ง รายการความหมายที่ 2 คือ ทำให้แข็งแกร่ง ทำให้เข้มแข็ง ดังนั้นการเลือกใช้คำว่า 坚强 ซึ่งหมายความว่าเข้มแข็งได้ถูกต้อง แสดงให้เห็นถึงการเลือกใช้ตามเนื้อหาของบทความในโครงสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุและผล โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 坚强 宝贵 明显 熟练

(ตัวอย่างที่ 13) 智者于是又扔出一块黄金，然后再叫他捡回来，结果很快就回来了，同时也找到了答案。(H51003-47)

จากความหมายของประโยคในบทความว่า ผู้มีสติปัญญาจึงโยนทองคำก้อนหนึ่งออกไป หลังจากนั้นจึงเรียกให้เขาเก็บกลับมาอีกครั้ง ผลคือสามารถหาคำตอบได้อย่างรวดเร็ว และในเวลาเดียวกันก็หาคำตอบเจอ ประโยคที่กล่าวว่า 结果很快就回来了 (ผลคือสามารถหาคำตอบได้อย่างรวดเร็ว) แสดงให้เห็นถึงการอธิบายถึงผลลัพธ์ ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์ 同时 ซึ่งหมายความว่าในเวลาเดียวกันได้ถูกต้อง แสดงให้เห็นการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุและผลที่สะท้อนสถานการณ์ที่ชัดเจนในบทความ โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 同时 随时 临时 暂时

(2) โครงสร้างความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง

(ตัวอย่างที่ 14) 我觉得自己很有能力，可为什么没人欣赏我呢？(H51003-46)

จากความหมายของประโยคในบทความว่า ฉันคิดว่าตัวเองมีความสามารถ แต่ทำไมไม่มีคนชมฉันล่ะ เห็นได้ว่า ในประโยคส่วนแรกกล่าวว่า 我觉得自己很有能力 (ฉันคิดว่าตัวเองมีความสามารถ) โดยประโยคหลังมีคำว่า 可没人 แปลว่า แต่ไม่มีใคร แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง ดังนั้นการเลือกใช้คำกริยา 欣赏 ซึ่งแปลว่า ชมด้วยความยินดี (รายการความหมายที่ 1) ได้ถูกต้อง จึงแสดงให้เห็นการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างความสัมพันธ์แบบขัดแย้งของผู้เรียนชาวไทย โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 强调 欣赏 忽视 启发

4) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ผ่านมโนทัศน์ที่สอดคล้อง

จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่าการบรรยายถึงบริบท สถานการณ์แวดล้อมที่ชัดเจนในบทความ และผู้เรียนชาวไทยมีภาพมโนทัศน์ที่สอดคล้องกับความดังกล่าว ทำให้เลือกใช้คำได้ถูกต้อง ซึ่งมโนทัศน์ที่สอดคล้องประกอบด้วยเรื่องความคิด สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และฤดูกาล ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 15) 人为什么会做梦，梦有什么意义，人类思考了近千年也还没有找到答案。(H1002, H1003-49)

จากประโยคในบทความแสดงถึงมโนทัศน์ที่สอดคล้องเรื่องการลำดับความ การคิดวิเคราะห์ของผู้คน ซึ่งความข้างต้นหมายความว่า ทำไมคนเราถึงฝัน ฝันมีความหมายว่าอะไร ผู้คนคิดเกือบเป็นพันปีก็ยังหาคำตอบไม่เจอ ซึ่งการใช้คำว่า 思考 หมายความว่า การคิด พิจารณา โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 想像 观察 思考 幻想 ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผ่านมุมมองเชิงเปรียบเทียบ ผู้วิจัยพบว่าการทำแบบทดสอบครั้งที่ 2 อัตราการใช้คำดังกล่าวถูกต้องสูงขึ้นจาก 48.48% เป็น 100% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเข้าใจการใช้แนวคิดมโนทัศน์ประกอบการเลือกใช้คำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

(ตัวอย่างที่ 16) 乘坐电梯时, 如果电梯突然停住了, 也没有其他人发现电梯坏了, 你应该怎么办? 首先不要慌张, 确定电梯是不是真的无法正常运行。然后立刻按红色的电梯门铃, 求救铃声一响, 就会有专业的救援人员来救你。(H51004-49, 50)

จากประโยคในบทความแสดงถึงมโนทัศน์ที่สอดคล้องเรื่องสถานการณ์ที่อาจพบเจอในชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง โดยข้อความข้างต้นที่ว่า 乘坐电梯时, 如果电梯突然停住了, 也没有其他人发现电梯坏了, 你应该怎么办? 首先不要慌张 หมายความว่า เวลาขึ้นลิฟต์ ถ้าหากลิฟต์ค้างกะทันหัน และไม่มีใครทราบวาลิฟต์เสีย คุณควรทำอย่างไร อันดับแรกคืออย่าลนลาน ซึ่งคำว่า 慌张 แปลว่า ลุก ลี้ ลุก ลน ลนลาน โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 委屈 慌张 沉默 犹豫

ส่วนข้อความที่ว่า 然后立刻按红色的电梯门铃, 求救铃声一响, 就会有专业的救援人员来救你 หมายความว่า หลังจากนั้นกดกริ่งประตูลิฟต์สีแดงทันที เมื่อเสียงขอความช่วยเหลือดัง ก็จะมีพนักงานช่วยเหลือที่มีความชำนาญมาช่วยคุณ ซึ่งคำว่า 专业 หมายถึง ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ โดยผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 完美 时髦 成熟 专业

(ตัวอย่างที่ 17) 北方冬季寒冷, 白天时间较短, 阳光也较少.....。(H1328-54)

จากประโยคในบทความแสดงถึงมโนทัศน์ที่สอดคล้องเรื่องฤดูกาล คือในฤดูหนาว สภาพอากาศมีความหนาวเย็น จากประโยค 北方冬季寒冷, 白天时间较短, 阳光也较少..... หมายความว่า ฤดูหนาวอากาศเหนืออากาศหนาวเย็น เวลากลางวันค่อนข้างสั้น แสงอาทิตย์ก็ค่อนข้างน้อย โดยผู้เรียนชาวไทยเลือกใช้คำว่า 寒冷 ซึ่งแปลว่าอากาศหนาวเย็นได้ถูกต้อง ทั้งนี้ผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องจากตัวเลือก ได้แก่ 光滑 寒冷 清淡 模糊

9. สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายได้ถูกต้อง ผ่านการอ่านบทความ HSK 5 ของผู้เรียนชาวไทยและตอบคำถามวิจัยว่าการเลือกใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้องประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง เพื่อหาแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการสอนคำศัพท์ภาษาจีน ทั้งนี้จากวิจัยแบบผสมผสานและวิเคราะห์ภายใต้แนวคิดคำศัพท์ที่สับสนง่ายและมุมมองทางอรรถศาสตร์ปริชาน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องแบ่งเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การเข้าใจความหมายพื้นฐานและรายการความหมาย กล่าวคือ การเข้าใจความหมายพื้นฐานและรายการความหมาย

ของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทความ ประกอบด้วยการเข้าใจความหมายพื้นฐาน (理性意义) และการเข้าใจรายการความหมาย (义项) ของคำศัพท์ ซึ่งคำศัพท์บางคำมีหลายรายการความหมายที่ใช้ในบริบทที่ต่างกัน การเข้าใจแต่ละรายการความหมายทำให้สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามบริบทและเนื้อหาของบทความ

2) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ที่สอดคล้องกับบริบทของบทความ ประกอบด้วย คำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเครื่องหมายในภาษาจีน เช่น เครื่องหมาย “、 (เครื่องหมายจุลภาคกึ่งส่วน)” ที่คั่นกลางระหว่างคำหรือวลีชนิดเดียวกัน การมีคำประกอบรวม (词语搭配) ในบทความ เช่น 面临挑战 (เผชิญปัญหา) ซึ่ง “面临” ใช้กับคำประกอบรวม “挑战” และการมีสีสันทางอารมณ์ของคำศัพท์ (感情色彩) เช่น 称赞 (ชมเชย ยกย่อง) แสดงอารมณ์เชิงบวก 3) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ในโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์ แสดงให้เห็น 2 ลักษณะ คือ โครงสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผล และโครงสร้างความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง ซึ่งเกิดจากเนื้อหาในบทความแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และการมีคำสันธานที่ชัดเจน เช่น 因为 (เพราะว่า) 可 (แต่ว่า) ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง และ 4) การเข้าใจการเลือกใช้คำศัพท์ผ่านมโนทัศน์ที่สอดคล้อง บริบทและสถานการณ์แวดล้อมที่ชัดเจนในบทความ และการมีภาพมโนทัศน์ที่สอดคล้องกันของผู้เรียนชาวไทย ทำให้สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยมโนทัศน์ที่เรื่องความคิด (การคิดและลำดับความ) สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน (ไลฟ์สไตล์) และฤดูกาล (สภาพอากาศหนาว)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนชาวไทยสามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่สับสนง่ายได้ถูกต้องเมื่อปรากฏในบทความที่มีบริบทชัดเจนและมีมโนทัศน์ที่สอดคล้อง ซึ่งแนวทางการเรียนการสอนและวิเคราะห์คำศัพท์ที่สับสนง่ายและการคิดเชิงมโนทัศน์มีส่วนช่วยในการเรียนการสอนภาษาจีน ดังนั้นผู้วิจัยนำผลการศึกษาดังกล่าวเป็นฐานในการเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาจีน ดังนี้ (1) การให้ความสำคัญกับแนวคิดคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายและประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เช่น การอ้างอิงประเภทของคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียนชาวไทยประกอบการเตรียมการสอน การพัฒนาตำรา เอกสารการสอนที่สอดแทรกการอธิบายความแตกต่างของคำศัพท์ที่สับสนง่าย (2) การให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนความหมายพื้นฐาน รายการความหมาย การใช้คำประกอบรวม (词语搭配) และสีสันทางอารมณ์ (感情色彩) ของคำศัพท์ โดยสอนคำศัพท์พร้อมการใช้วลีหรือบทความขนาดสั้นประกอบการอธิบาย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและการใช้อย่างชัดเจน (3) การให้ความสำคัญกับเครื่องหมาย คำสันธานในโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน และ (4) การให้ความสำคัญกับมโนทัศน์ที่เหมือนกันและแตกต่างกันของชาวไทยกับชาวจีน โดยเน้นสร้างทักษะการคิดและวิเคราะห์ความแตกต่างให้กับผู้เรียนชาวไทย ซึ่งแนวทางดังกล่าวล้วนช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน

ทั้งนี้แม้บทความวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเรื่องคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายผ่านมุมมองที่แตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา เนื่องด้วยงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายของผู้เรียน แต่จากการอภิปรายผล ผู้วิจัยพบว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับ Lai (2014, 2018) และ Jiang (2020) ที่เสนอแนวทางการเรียนการสอนคำศัพท์ที่สับสนง่ายว่าควรให้ความสำคัญกับสีสันทางอารมณ์และคำประกอบรวมของคำศัพท์ โดยประเด็นดังกล่าวต่างเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนใช้คำศัพท์ภาษาจีนได้ถูกต้อง

และสอดคล้องกับแนวคิดของ Tangpakorn (2018) ซึ่งกล่าวว่าการใช้คำหลายความหมาย การใช้โครงสร้างภาษาจีนมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับภาพมโนทัศน์ของผู้เรียน ดังที่ผู้วิจัยพบว่าการมีมโนทัศน์ที่สอดคล้องทำให้ผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง แต่ผู้วิจัยพบว่าผลการศึกษามิสอดคล้องกับกลวิธีการเรียนการสอนของ Lai (2014, 2018) และ Jiang (2020) ในประเด็นการให้ความสำคัญกับโครงสร้างเชื่อมโยงความสัมพันธ์และการคิดเชิงมโนทัศน์ ซึ่งต่างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง และถือเป็นแนวทางใหม่และยังไม่มีมีการกล่าวถึงในงานวิจัยก่อนหน้านี้

10. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ การนำแนวทางการเรียนการสอนคำศัพท์ที่สับสนง่ายจากการวิจัยในแวดวงการศึกษาคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายมาดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้วิธีสอนต่าง ๆ และสร้างโมเดลการสอนคำศัพท์ภาษาจีนที่สับสนง่ายที่เห็นเป็นรูปธรรมและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- Aroonmanakun, W. (2015). *Linguistic Theories*. <https://www.arts.chula.ac.th/~ling/contents/File/Ling%20Theo.pdf> (in Thai)
- Chen, J. (2019). *A Study on the Confusable Verbs and Teaching Strategies of Thai Elementary Students* [Unpublished master's thesis]. Xiamen University. (in Chinese)
- Jiang, J. (2020). *Study on the Teaching of Chinese Confusable Words in Thai University Students-Students of Mae Fah Luang University as Example* [Unpublished master's thesis]. Yangzhou University. (in Chinese)
- Kidprasert, C. (2022). A study of the differences of Chinese synonyms used in HSK5 (Hanyu Shuiping Kaoshi). *Academic Journal for the Humanities and Social Sciences Dhonburi Rajaphat University*, 5(1), 35-50. (in Thai)
- Lai L. (2014). *The research on Chinese Confusable Words in Thai Students with Chinese Intermediate Level of Knowledge* [Unpublished master's thesis]. Beijing Normal University. (in Chinese)
- Lai, L. (2018). *The Research on Chinese Confusable Words in Thai Students* [Unpublished Doctoral dissertation]. Minzu University of China. (in Chinese)
- Mekthawornwathana, T. (2010). The relationship of language, cognition, and culture. *Journal of Liberal Arts*, 2(2), 151-171. (in Thai)

- Qing, X., & Wang, Z. (2010). Thaiguo liu xuesheng Hanyu zhong jie yu yi hunxiao ci wu yongli xi [泰国留学生汉语中介语易混淆词误用例析]. *Modern Chinese* [现代语文], 414(11), 132-134. (in Chinese)
- Suphakalin, B. (2018). Errors in synonymous adverb use in Chinese Thai learners. *Humanities & Social Sciences*, 35(1), 92-116. (in Thai)
- Tangpakorn, B. (2018). An application of cognitive semantics to Chinese polysemy teaching for Thai learners. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 37(1), 74-87. (in Thai)
- Wang, Q. (2019). Jiyu yuliaoku de shizu HSK6 ji yihunxiaoci pianwu kaocha fenxi [基于语料库的十组 HSK6 级易混淆词偏误考察分析]. *English on Campus* [校园英语], 467 (27), 178-180. (in Chinese)
- Wattanakamolkul, P. (2020). An analysis of errors in Chinese words with same morpheme by Thai undergraduate students: The case study of Rajamangala University of Technology Rattanakosin. *Suan Sunandha & Research Review*, 14(2), 56-70. (in Thai)
- Xiao, P. (2008). *The Research on Confusable Words of Indonesian Student in Chinese Interlanguage* [Unpublished Doctoral dissertation]. Beijing Language and Culture University. (in Chinese)
- Zhang, B. (2007). Synonym, near synonymy and confusable word: A perspective transformation from Chinese to interlanguage. *Chinese Teaching in the World*, 81(3), 98-107. (in Chinese)
- Zhang, B. (2008). On confusable words in Chinese Inter-language and related research methods. *Language teaching and linguistic studies*, 6(1), 37-45. (in Chinese)
- Zhang, B. (2017). The strategies of preventing confusion of words and distinguishing confusable words in TCSL. *TCSOL Studies*, 65(1), 42-49. (in Chinese)